

Householder Μετασχηματισμοί

Έστω $v \in \mathbb{R}^n$, $v \neq 0$. Ένας ~~Householder~~ $P \in \mathbb{R}^{n \times n}$

τύπου:

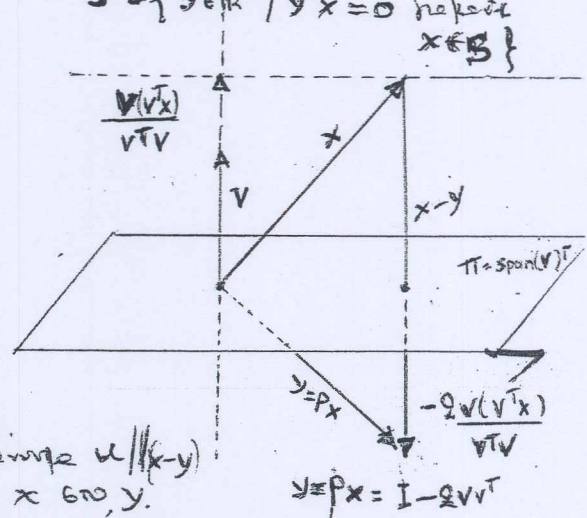
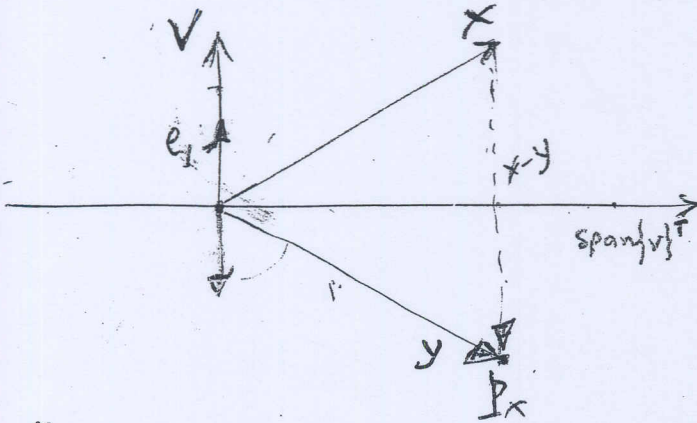
$$P = I - \frac{2vv^T}{v^T v} \quad (1)$$

← κανονισμός

είναι Householder's Householder

Όταν ένα διάνυσμα x αντανακλάται με τον P .

Προβάλλεται στο ~~υπεπίεδο~~ $\text{Span}\{v\}^\perp$ και απορρίπτεται από το v^\perp
 (orthogonal complement του $\text{span}\{v\}$ στο \mathbb{R}^n : $S^\perp = \{y \in \mathbb{R}^n / y^T x = 0 \text{ για κάθε } x \in S\}$)

Αν $x, y \in \mathbb{R}^n$ τότε $\|x\|_2 = \|y\|_2$. Αν επιλέξουμε ως v κάποιο διάνυσμα $u / \|x - y\|$

τότε ο $P = I - 2vv^T / (v^T v)$ αντανακλά το x στο y .
 Οι Householder πίνακες είναι συμμετρικοί και ορθογώνιοι

και έχουν ακριβώς $n-1$ ελπίδια με ± 1 ως ιδιοτιμές

και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να μετατρέψουμε ένα διάνυσμα

$$vv^T x = v(v^T x)$$

Παρά, είναι $x \in \mathbb{R}^n$ με $x \neq 0$ τότε μας είναι να κατασκευάσουμε το διάνυσμα v είναι (1) τέτοιο ώστε $Px = ke_1$

Έστω:

$$Px = \left[I - \frac{2vv^T}{v^T v} \right] x = x - \frac{2v^T x}{v^T v} v \quad (vv^T x = v^T x v) \text{ ιδιότητα προσημίων}$$

Από $Px \in \text{span}\{e_1\}$ ακριβώς $v \in \text{span}\{x, e_1\}$

έστω $v = x + \alpha e_1$

τότε $v^T x = (x^T + \alpha e_1^T) x = x^T x + \alpha x_1$

και $v^T v = x^T x + 2\alpha x_1 + \alpha^2$

και ανακάλυψα

$$Px = \left[1 - 2 \frac{x^T x + \alpha x_1}{x^T x + 2\alpha x_1 + \alpha^2} \right] x - 2\alpha \frac{v^T x}{v^T v} e_1$$

στη συνέχεια για να είναι ο συντελεστής του x μηδέν

λέει να είναι $\alpha = \pm \|x\|_2$

Έτσι λοιπόν, αν $v = x \pm \|x\|_2 e_1$ τότε

$$Px = \pm \|x\|_2 e_1$$

Επιχειρήματα

Αν x είναι παράλληλο του e_1 τότε $v = x - \text{sign}(x_1) \|x\|_2 e_1$ είναι τικρή λύση.

Συνεπώς πρέπει να έχει τικρή σχέση αφού προφανώς $\theta = \frac{2}{\sqrt{1}}$

Η λύση αυτή πρέπει να ανακατασκευαστεί χρησιμοποιώντας $\text{sign}(x) = \text{sign}(x_1)$ οπότε $v = x + \text{sign}(x_1) \|x\|_2 e_1$

Αυτή είναι...

Πρόβλημα (Μεταπτυχιακός, Household)

το $x = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}^T$. τότε $\|x\|_2 = \sqrt{9+1+25+1} = \sqrt{36} = 6$

Αν $v = x \overset{\text{sign}(x_i)}{\oplus} \|x\|_2 e_1 = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} \pm 6 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix}$

τότε $P \cdot x = \pm \|x\|_2 e_1 = \pm \begin{bmatrix} 6 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$

Είναι: $P = I - 2 \frac{v v^T}{v^T v}$

$v \cdot v^T = \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} [9 \ 1 \ 5 \ 1] = \begin{bmatrix} 81 & 9 & 45 & 9 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \\ 45 & 5 & 25 & 5 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \end{bmatrix}$

$v^T \cdot v = [9 \ 1 \ 5 \ 1] \begin{bmatrix} 9 \\ 1 \\ 5 \\ 1 \end{bmatrix} = 81 + 1 + 25 + 1 = 108$

Αρα $P = I - 2 \cdot \frac{1}{108} \cdot \begin{bmatrix} 81 & 9 & 45 & 9 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \\ 45 & 5 & 25 & 5 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \end{bmatrix}$

$= \frac{1}{54} \begin{bmatrix} 54 & 0 & 0 \\ 0 & 54 & 0 \\ 0 & 0 & 54 \end{bmatrix} - \frac{1}{54} \begin{bmatrix} 81 & 9 & 45 & 9 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \\ 45 & 5 & 25 & 5 \\ 9 & 1 & 5 & 1 \end{bmatrix}$

$= \frac{1}{54} \begin{bmatrix} -27 & -9 & -45 & -9 \\ -9 & 53 & -5 & -1 \\ -45 & -5 & 29 & -5 \\ -9 & -1 & -5 & 53 \end{bmatrix}$

Ομοίως έχουμε: $P \cdot x = \begin{bmatrix} -6 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = -6 \cdot e_1$

Αλγόριθμος 1 (Αντιστροφή Ιντερνάλ σε ένα Στιβρόφα ή
 ένα Γραμμικό Householder)

$$Px = \left(I - 2 \frac{vv^T}{v^T v} \right) x = (6, 0, 0, \dots, 0)^T$$

το v κατασκευάζεται από x

$$v = x + \text{sign}(x_1) \|x\|_2 e_1 \Rightarrow Px = (-\text{sign}(x_1) \|x\|_2, 0, \dots, 0)^T$$

B1 : $m = \max_{i=1,2,\dots,n} |x_i|$

B2 : Για $i=1(1)n$
 $x_i = u_i = \frac{x_i}{m}$ (scaling)

B3 $\sigma = \text{sign}(u_1) \sqrt{u_1^2 + u_2^2 + \dots + u_n^2}$

B4 $x_1 = u_1 = u_1 + \sigma$

B5 $\sigma = -m \cdot \sigma$

παράδειγμα : $x = \begin{bmatrix} 0 \\ 4 \\ 1 \end{bmatrix}$

επιμέτρηση P : $Px = \begin{bmatrix} \sigma \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$, $P = I - 2 \frac{vv^T}{v^T v}$

B1 $m = 4$

B2 $i=1$ $x_1 = 0$ $u_1 = 0$ (το x_1 είναι 0 αντικαθιστάμε με $u_1 = 1$)

$i=2$ $x_2 = 1$ $u_2 = 1$

$i=3$ $x_3 = 0.25$ $u_3 = 0.25$

B3 $\sigma = \sqrt{0^2 + 1^2 + 0.25^2} \approx 1.0308$

B4 $x_1 = u_1 = u_1 + \sigma = 1.0308$

B5 $\sigma = -4 \cdot 1.0308 = -4.1232$

Επιμέτρηση $Px = (-4.1232, 0, 0)^T$

Προσμηκότητα $2(n+1)$ floats ή μερικές φορές $2(n+1)$ floats
 + 1 υπολογιστική πράξη $2(n+1)$ floats $2(n+1)$ floats

Ανάλυση κλιμακωτού : $\|P - \hat{A}\| \leq 10^{-4}$

Αν x είναι ακριβής λύση του $Ax = b$ τότε $\|P(x + \epsilon) - b\| \leq \|P\| \|\epsilon\|$

επιμέτρηση $\epsilon = O(1)$

$f(\hat{P}x) = P(x + \epsilon)$
 όπου $\|\epsilon\| \leq c \|x\|$

Ασκήσεις 2 (Γνωστό πύρα \vdash διορθω \vdash ένα μόνο household
 $P \times$

B1 $b = \frac{2}{\sum v_i}$

B2 $s = \sum_{i=1}^n v_i x_i$

B3 $b = b \cdot s$

B4 για $i=1(1)n$

$x_i = x_i - b v_i$

πρόσθεστε $O(n)$

(για $O(n^2)$ σε n μήκη

από το πύρα \vdash διορθω)

Προζωτωσησινον QR

Θεωρημα : Αν A $n \times n$ μητρώο, τότε υπάρχει ένα ορθογώνιο μητρώο Q και ένα άνω τριγωνικό μητρώο R τέτοιο ώστε $A = QR$.

ο μητρώο $Q = P_1 P_2 \dots P_{n-1}$ όπου P_i είναι Householder.

B1 χαρακτηρίστε ένα μητρώο Householder P_1 έτσι ώστε να εισάγει μηδενικά σε πρώτη στήλη κάτω από το $(1,1)$

δηλ.

$$P_1 A = \begin{bmatrix} * & * & \dots & * \\ 0 & * & \dots & * \\ 0 & * & \dots & * \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & \dots \end{bmatrix}$$

Αρκεί να χαρακτηρίσουμε $P_1 = I - 2 \frac{v_1 v_1^T}{v_1^T v_1}$; $H_1 = \begin{bmatrix} d_{11} \\ \alpha_{21} \\ \vdots \\ \alpha_{n1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$

$$A = A_1 = \begin{bmatrix} \alpha_{11} & \alpha_{12} & \dots & \alpha_{1n} \\ 0 & \alpha_{22} & \dots & \alpha_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & \alpha_{n2} & \dots & \alpha_{nn} \end{bmatrix}$$

B2 χαρακτηρίστε ένα μητρώο Householder P_2 έτσι ώστε

$$A^{(2)} = P_2 A^{(1)} = \begin{bmatrix} * & * & * & \dots & * \\ 0 & * & * & \dots & * \\ 0 & 0 & * & \dots & * \\ \vdots & \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & * & \dots & * \end{bmatrix}$$

ο P_2 τροπία να χαρακτηριστεί ως εξής

πρώτα χαρακτηρίστε ένα μητρώο Householder

$\hat{P}_2 = I_{n-1} - 2 \frac{v_{n-1} v_{n-1}^T}{v_{n-1}^T v_{n-1}}$ τάζει $n-1$ έτοιμα ώστε :

$$\hat{P}_2 \begin{bmatrix} \alpha_{22} \\ \alpha_{32} \\ \vdots \\ \alpha_{n2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$$

και έτιerea ορίζεται $P_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & \hat{H}_2 & & \\ \vdots & & & \\ 0 & & & \end{bmatrix}$

$A_2^{(2)} = P_2 A^{(1)}$

Βήμα k . Γίνετο να k βήμα υποσφύριζε σφύριζε τον n-οστό
Householder

$$P_k = I_{n-k+1} - \frac{2 v_{n-k+1} v_{n-k+1}^T}{v_{n-k+1}^T v_{n-k+1}} \text{ το } v_{n-k+1}$$

Εννύχρη:

$$\hat{P}_k \begin{bmatrix} \alpha_{kk} \\ \vdots \\ \alpha_{nk} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix}$$

καί γρη σφύριζε:

$$P_k = \begin{bmatrix} I_{k-1} & 0 \\ 0 & \hat{P}_k \end{bmatrix}$$

καί υποσφύριζε

$$A^{(k)} = P_k A^{(k-1)}, \quad k = n-1, \dots, 2$$

Εκφράση:

$$\begin{aligned} A^{(n-1)} &= P_{n-1} A^{(n-2)} = P_{n-1} P_{n-2} A^{(n-3)} \\ &= \dots = \underbrace{P_{n-1} P_{n-2} \dots P_2 P_1}_R A = R \quad (4) \end{aligned}$$

$$\text{Εννύχρη } Q^T = P_{n-1} P_{n-2} \dots P_2 P_1$$

Εννύχρη καθά P_i είναι ορθογώνιος $\Rightarrow Q^T$ ορθογώνιος

$$\text{Από την (4) εκφράση: } R = Q^T A \Leftrightarrow A = Q R$$

(εννύχρη Q = H₁^T H₂^T ... H_{n-1}^T ορθογώνιος)

Προβλήματα

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Βήμα 1 $k=1$ χαρακτηριστική P_1 : $P_1 \cdot \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$

$$V_3 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \frac{\|x\|_2}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sqrt{2} \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$P_1 = I_3 - \frac{2V_3V_3^T}{V_3^TV_3} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -\frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

Συμπλοήση $A^{(1)} = P_1 A = \begin{bmatrix} -\sqrt{2} & -\frac{3\sqrt{2}}{2} & 2\sqrt{2} \\ 0 & \frac{1-\sqrt{2}}{2} & \frac{2-\sqrt{2}}{2} \\ 0 & -\frac{1+\sqrt{2}}{2} & -\frac{2+\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$

Αρα $A \equiv A^{(1)} \equiv \begin{bmatrix} -1.4142 & -2.1213 & -2.8284 \\ 0 & -0.2071 & 0.7071 \\ 0 & -1.2071 & -1.7071 \end{bmatrix}$

Βήμα 2 $k=2$ χαρακτηριστική P_2 : $\hat{P}_2 : \hat{P}_2 \begin{bmatrix} -0.2071 \\ 1.6330 \\ -1.2071 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$

$$V_2 = \begin{bmatrix} -0.2071 \\ 1.6330 \\ -1.2071 \end{bmatrix} + 1.9247 \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1.4318 \\ 1.6330 \\ -1.2071 \end{bmatrix}$$

$$\hat{P}_2 = I_3 - \frac{2V_2V_2^T}{V_2^TV_2} = \begin{bmatrix} -0.1691 & -0.9856 \\ -0.9856 & 0.1691 \end{bmatrix}$$

Χαρακτηριστική H_2 : $P_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -0.1691 & -0.9856 \\ 0 & -0.9856 & 0.1691 \end{bmatrix}$

Συμπλοήση $A^{(2)} = P_2 A^{(1)} = P_2 P_1 A = \begin{bmatrix} -1.4142 & -2.1213 & -2.8284 \\ 0 & 1.9247 & 1.6330 \\ 0 & 0 & -0.5774 \end{bmatrix} = R$

Συμπλοήση: $Q = P_1 P_2 = \begin{bmatrix} 0 & 0.8165 & 0.5774 \\ -0.7071 & 0.4082 & -0.5774 \\ -0.7071 & -0.4082 & 0.5774 \end{bmatrix}$

Πινάκας Givens

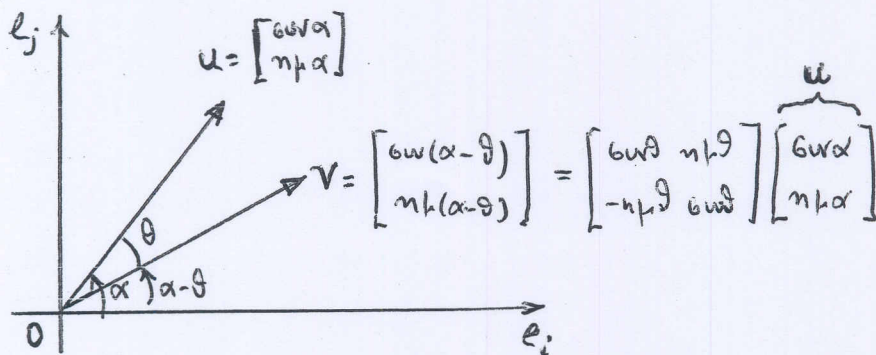
Ορισμός Κάθε πίνακας της μορφής

$$J(i,j,c,s) = \begin{bmatrix} \ddots & & & & & & & \\ & \ddots & & & & & & \\ & & 1 & & & & & \\ & & & \ddots & & & & \\ & & & & c & & s & \\ & & & & & \ddots & & \\ & & & & & & & s & \\ & & & & & & & & c & \\ & & & & & & & & & \ddots & \\ & & & & & & & & & & 1 & \\ & & & & & & & & & & & \ddots & \end{bmatrix} \begin{matrix} i \\ \\ \\ \\ i \\ \\ j \\ \\ j \end{matrix}$$

όπου $c^2 + s^2 = 1$

λέγεται πίνακας του Givens.

Επιλέγοντας $c = \cos \theta$ και $s = \sin \theta$ ο πίνακας Givens ονομάζεται $J(i,j,\theta)$.

Γαυρηπικά, ο πίνακας Givens $J(i,j,\theta)$ περιστρέφει το γινόμενο αζόνιων συντεταγμένων $(0, x_i, y_j)$ κατά τη δοθείσα γωνία θ στο (i,j) εαίνεδο. Γιαυτό ο τανασχληκαστος αυτος είναι γυναιος, με περιστροφική του Givens.

Ετσι λοιπός αν ένα διάνυσμα $x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}$ τανασχληκαστεί με τον πίνακα Givens $J(i,j,\theta)$ τανασχληκαστεί και οι i και j συντεταγμένες του x .

Ο τανασχληκαστος Givens είναι ορθογώνιος με $J(i,j,\theta) J(i,j,\theta)^T = I$ όπου $c^2 + s^2 = 1$.

Οι περιγραφές Givens είναι ειδικά χρήσιμα, όταν εισαγωγή
πυλών σε μια συγκεκριμένη θέση ενός διανύσματος.
Ετσι λοιπόν, αν

$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_i \\ \vdots \\ x_k \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}$$

και θέλουμε να μετακινήσουμε μόνο το x_k , μπορούμε να
κατασκευάσουμε την περιστροφή $J(i,k,\theta)$ ($i < k$)
η οποία υφίσταται το δυνάμει $J(i,k,\theta)$, x να έχει 0 στη k θέση.

Για να κατασκευάσουμε το $J(i,k,\theta)$, κατασκευάζουμε πρώτα
μία 2×2 περιστροφή Givens $\begin{bmatrix} c & s \\ -s & c \end{bmatrix}$ έτσι ώστε

$$\begin{bmatrix} c & s \\ -s & c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_i \\ x_k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \end{bmatrix} \quad \text{είναι:} \quad c = \frac{x_i}{\sqrt{x_i^2 + x_k^2}}, \quad s = \frac{x_k}{\sqrt{x_i^2 + x_k^2}}$$

και έπειτα εκτελούμε τον πίνακα $J(i,k,\theta)$ με εισαγωγή
του c στην θέση (i,i) και (k,k) , s και $-s$
αντίστοιχα στις θέσεις (i,k) και (k,i) και συμπληρώνουμε
τα υπόλοιπα στοιχεία του πίνακα με τα στοιχεία του τετραγωνικού πίνακα

Παράδειγμα Έστω $x = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix}$. Έστω ότι θέλουμε να εισαγάγουμε 0
στην 3η θέση της $J_{2,3}$, $k=3$.
Επιλέγουμε $i=2 < 3$

B1 Εκτελούμε μία 2×2 περιστροφή η οποία υφίσταται:

$$\begin{bmatrix} c & s \\ -s & c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} * \\ 0 \end{bmatrix}, \quad c = \frac{1}{\sqrt{10}}, \quad s = \frac{3}{\sqrt{10}}$$

B2 Εκτελούμε τον πίνακα Givens $J(2,3,\theta) = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{\sqrt{10}} & \frac{3}{\sqrt{10}} \\ 0 & \frac{3}{\sqrt{10}} & -\frac{1}{\sqrt{10}} \end{bmatrix}$

Τότε έχουμε $J(2,3,\theta)x = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{\sqrt{10}} & \frac{3}{\sqrt{10}} \\ 0 & \frac{3}{\sqrt{10}} & -\frac{1}{\sqrt{10}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ \frac{1}{\sqrt{10}} \\ 0 \end{bmatrix}$

Διόρθωση κυβερτικών σε ένα διάνυσμα εκτός της 1ης συνιστώσας.

Παράδειγμα Έστω $x = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix}$ και έστω ότι θέλουμε να εισάγουμε 0
στην 2^η και 3^η συνιστώσες.

Συμμεταστροφή

$$J(1,2,\theta) = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{οπότε} \quad x^{(1)} = J(1,2,\theta)x = \begin{bmatrix} \sqrt{2} \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

Συμμεταστροφή

$$J(1,3,\theta) = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{6} & 0 & \frac{2}{\sqrt{6}} \\ 0 & 1 & 0 \\ -\frac{2}{\sqrt{6}} & 0 & \frac{\sqrt{2}}{6} \end{bmatrix} \quad \text{οπότε} \quad x^{(2)} = J(1,3,\theta)x^{(1)} = \begin{bmatrix} \sqrt{6} \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{Άρα} \quad P = J(1,3,\theta)J(1,2,\theta) = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{6}} & -\frac{1}{\sqrt{6}} & \frac{2}{\sqrt{6}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ -\frac{\sqrt{2}}{6} & \frac{\sqrt{2}}{6} & \frac{\sqrt{2}}{6} \end{bmatrix}$$

$$\text{και} \quad Px = \begin{bmatrix} \sqrt{6} \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Η διαδικασία της εισαγωγής κυβερτικών εκτός της 1ης συνιστώσας σε ένα διάνυσμα x εφαρμόζοντας περιεργική βίβλος είναι διηγετική διαδικασία από εκείνη που εφαρμόζονται χρησιμοποιώντας Householder. Στην πράξη απαιτεί μόνο $\frac{1}{2}$ φορές flops ^{παραπάνω} σε σύγκριση με τους χρησιμοποιούμενους Householder.

Η ιδέα αυτή επεκτείνεται και για να εισαχθούν κυβερτικά σε περισσότερες θέσεις ενός πίνακα.